

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei	2020-11-	Nr. (17)-D8(E)-
Kopija	Į 2020-11-05	Nr. S-4531
Seimo Europos reikalų komitetui	2020-09-24	S-4023
Adresatams pagal sąrašą	2020-09-22	S-20-3955
	2020-05-18	S-2097

DĖL PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 (toliau – Įstatymas) 2, 4, 4², 7, 10, 11² straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto tikslas – įgyvendinti 2018 m. priimtas Europos Sąjungos (toliau – ES) žiedinės ekonomikos atliekų direktyvas, siekiant palengvinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos, kurioje atliekos virstų ištekliais ir susidarančių atliekų kiekis būtų maksimaliai sumažintas.

Įstatymo projektu įgyvendinami 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/852, kuria iš dalies keičiama Direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (toliau – Direktyva 2018/852) ir 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/851, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų (toliau – Direktyva 2018/851), reikalavimai.

Įgyvendinant Direktyvos 2018/851 ir Direktyvos 2018/852 nuostatas, Įstatymo projekte numatyti pakeitimai:

1) atsižvelgiant į Direktyvos 2018/852 1 straipsnio 2 dalies b, c ir d punktų nuostatas, patikslintos Įstatymo 2 straipsnyje pateiktos terminų „daugkartinė pakuotė“, „pakuočių atliekos“ apibrėžtys, įrašytas naujas terminas „kombinuotoji pakuotė“, atsisakoma terminų „daugkartinis pakuočių naudojimas“, „energijos gavyba“, „organinis perdirbimas“, „pakuočių atliekų naudojimas“, „pakuočių atliekų prevencija“, „pakuočių atliekų tvarkymas“, „perdirbimas“ (kaip numatyta Direktyvos 2018/852/EB 1 straipsnio 2 dalies c punkte, šie terminai bus suprantami, kaip jie įtvirtinti Atliekų tvarkymo įstatyme);

2) įgyvendinant Direktyvos 2018/851 1 straipsnio 17 dalies nuostatas, patikslinama Įstatymo 4 straipsnio 2 dalis, numatant, kad pakuotės turi būti projektuojamos, gaminamos, parduodamos taip, „kad jas būtų galima pakartotinai naudoti, perdirbti ar kitaip panaudoti vadovaujantis atliekų hierarchija“; Įstatymo 4² straipsnio 3 dalis papildoma nuostatomis, kad „aerobiškai skaidžios plastikinės pakuotės nelaikomos biologiškai skaidžiomis“;

3) įgyvendinant Direktyvos 2018/851 1 straipsnio 9 dalies nuostatas, įpareigojančias valstybes nares aiškiai apibrėžti funkcijas ir atsakomybę „produktus rinkai teikiančių produktų gamintojų, jų vardu didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus įgyvendinančių organizacijų“, Direktyvos 2018/852 1 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatas, įpareigojančias valstybes nares įgyvendinti kitas prevencines priemones „siekiant užkirsti kelią pakuočių atliekų susidarymui ir kuo labiau sumažinti pakuočių poveikį aplinkai“ (pvz., „pagal didesnės gamintojo atsakomybės sistemas vykdomos iniciatyvos“, užstato grąžinimo sistemos), patikslinama Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktuose, 10 straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktuose nurodyta pareiga gamintojams ir

importuotojams organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą vietoj termino „paruošimas naudoti“ vartojant „paruošimas naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą“ (kaip jis suprantamas pagal Atliekų tvarkymo įstatymą).

Vadovaujantis patvirtintomis Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies nuostatomis, gamintojai ir importuotojai, tiekiantys Lietuvos rinkai gaminius, kurių daugkartinėms pakuotėms taikoma užstato už daugkartinės pakuotes sistema, įpareigoti dalyvauti užstato už daugkartinės pakuotes sistemoje. Atsižvelgiant į tai ir siekiant teisinio aiškumo, nuoseklumo, analogiškai kaip ir užstato už vienkartinės pakuotes atveju, Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktai papildomi pareiga dalyvauti užstato už daugkartinės pakuotes sistemoje ir apmokėti dalyvavimo šioje sistemoje išlaidas, susijusias su daugkartinį pakuočių surinkimu užstato sistemoje;

4) įgyvendinant Direktyvos 2018/851 1 straipsnio 9 dalies nuostatas, įpareigojančias imtis reikiamų priemonių siekiant užtikrinti, kad atliekų turėtojai būtų informuoti apie „atliekų prevencijos priemones, pakartotinio naudojimo ir parengimo pakartotiniam naudojimui centrus, grąžinimo ir surinkimo sistemas ir šiukšlinimo prevenciją“, patikslinamas Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktas, papildant, kad gamintojai ir importuotojai, šviesdami ir informuodami visuomenę pakuočių atliekų tvarkymo klausimais, taip pat turėtų šviesti ir informuoti visuomenę apie pakuočių pakartotinio naudojimo, paruošimo pakartotinai naudoti galimybes, šiukšlinimo prevenciją;

5) įgyvendinant Direktyvos 2018/851 1 straipsnio 9 dalies nuostatas, įpareigojančias imtis reikiamų priemonių siekiant užtikrinti, kad „finansiniai įnašai, produktų gamintojų mokami siekiant vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus, padengtų <...> atskiros atliekų surinkimo, jų gabenimo ir apdorojimo, <...> tinkamos informacijos atliekų turėtojams teikimo“ ir pan. išlaidas, patikslinamas Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punktas, vietoj termino „paruošimo naudoti“ (išlaidos) vartojant terminą „paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą“ (išlaidos);

6) įgyvendinant Direktyvos 2018/851 1 straipsnio 9 dalies nuostatas, įpareigojančias „imtis reikiamų priemonių siekiant užtikrinti, kad finansiniai įnašai, produktų gamintojų mokami siekiant vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus, kai didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimai vykdomi kolektyviai, būtų moduluojami, kai įmanoma, už kiekvieną produktą arba panašių produktų grupę, konkrečiai atsižvelgiant į jų patvarumą, taisomumą, tinkamumą pakartotinai naudoti ir perdirbamumą, taip pat į tai, ar juose yra pavojingų medžiagų“, Įstatymo 10 straipsnis papildomas nuostatomis, numatančiomis, kad gamintojų ir importuotojų organizacija (toliau – organizacija) privalo diferencijuoti įmokų už pakuočių atliekų tvarkymą dydžius atsižvelgdama į pakuočių medžiagą ir į pakuočių tinkamumą naudoti pakartotinai, perdirbti. Šių nuostatų įsigaliojimo terminą siūloma nustatyti atsižvelgus Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3158 4 priedo nuostatas, t. y. nuo 2022 m. sausio 1 d. Be to, numatoma galimybė minėtas įmokas diferencijuoti, jei įmanoma, atsižvelgiant į pakuočių savybes: patvarumą, taisomumą, ar jose yra pavojingų medžiagų. Taip pat siūloma numatyti, kad aplinkos ministras nustatys pagrindinius kriterijus, kuriais remiantis organizacijų įkainių dydžiai diferencijuojami atsižvelgiant į pakuočių savybes;

7) įgyvendinant Direktyvos 2018/851 1 straipsnio 9 dalies nuostatas, įpareigojančias valstybes nares imtis reikiamų priemonių siekiant užtikrinti, kad „visi produktų gamintojai arba organizacijos, produktų gamintojų vardu įgyvendinančios didesnės produktų gamintojų atsakomybės įpareigojimus, viešai skelbtų prieinamą informaciją apie <...> didesnės gamintojo atsakomybės sistemų tikslų pasiekimą“, papildomas Įstatymo 11² straipsnis numatant pareigą užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriams viešai skelbti auditoriaus parengtą faktinių pastebėjimų ataskaitą dėl jų veiklos atitikties nustatytiems reikalavimams (veiklos dokumentams, kurie suderinti su tokių administratorių veiklos priežiūrą vykdančia institucija).

Atsižvelgiant į Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo¹ nuostatas², tikslinamos Įstatymo 2 priede nurodytų įgyvendinamų ES teisės aktų nuorodos.

¹ Patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

² Ten pat, 6 ir 9 punktai.

Įstatymo projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, IV prioriteto „Darni ir konkurencinga ekonomikos plėtra“ 4.1.4 darbo „Perėjimas prie žiedinės ekonomikos, diegiant atliekų prevencijos, pakartotinio panaudojimo ir perdirbimo finansines paskatas ūkio subjektams“ 1 priemonę „Didesnės gamintojų atsakomybės įgyvendinant žiedinės ekonomikos tikslus nustatymas, stiprinant organizacijų kontrolės ir savikontrolės mechanizmą, finansinę atskaitomybę – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto parengimas ir pateikimas Seimui“.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektas notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projektas teisės aktų nustatyta tvarka teiktas derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei: 2020 m. liepos 22 d. ir 2020 m. rugsėjo 18 d. paskelbtas Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) projektų registravimo posistemėje (registracijos Nr. 20-10287 ir 20-10287(2)), visuomenė galėjo susipažinti su Įstatymo projektu, teikti pastabas ir pasiūlymus. Įstatymo projekto supažindinimo su visuomene tikslas – Įstatymo projekto viešinimas, siekiant informuoti apie numatomus teisės akto pakeitimus. Pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Pastabas ir pasiūlymus Įstatymo projektui pateikė Vidaus reikalų ministerija, Teisingumo ministerija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija, VšĮ „Lietuvos inovacijų centras“, VšĮ „Gamtos ateitis“, VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“, VšĮ „Užsato sistemos administratorius“, VšĮ „Žaliasis taškas“, UAB „Kauno švara“.

Teikiamame Įstatymo projekte atsižvelgta į Teisingumo ministerijos, VšĮ „Lietuvos inovacijų centras“ pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Energetikos ministerija, Valstybinė maisto ir veterinarijos taryba, Viešųjų pirkimų tarnyba, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Specialių tyrimų tarnyba, Konkurencijos taryba, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos informavo, kad pastabų ir pasiūlymų Įstatymo projektui neturi.

Kitos suinteresuotos institucijos pastabų ir pasiūlymų Įstatymo projektui iki nustatyto termino nepateikė.

Kaip numatyta Vyriausybės darbo reglamente³, Aplinkos ministerija 2020 m. lapkričio 6 d. pasitarime Įstatymo projektą aptarė su pastabas ir pasiūlymus Įstatymo projektui pateikusiomis suinteresuotomis institucijomis (pasitarimo protokolas pridedamas).

Iš esmės pritardama Įstatymo projektui, pasitarime Krašto apsaugos ministerija pažymėjo, kad aktualūs anksčiau kelti klausimai dėl gamintojams ir importuotojams taikomų pareigų išimties taikymo valstybės institucijoms, kurios naudojimui savo veikloje, pvz., gynybos tikslais, į Lietuvą įsiveža tam tikrus supakuotus gaminius. Aplinkos ministerija sutinka, kad šis klausimas aktualus, tokios išimties suteikimo galimybę svarstys su Krašto apsaugos ministerija ir suinteresuotomis institucijomis.

Minėtame suinteresuotų institucijų pasitarime nutarta, kad:

1) siekiant operatyviau priimti Įstatymo pakeitimus, Įstatymo projekte reikėtų palikti nuostatas, kuriomis perkeliama žiedinės ekonomikos paketo direktyvų nuostatos;

2) klausimai apie dabartinio atliekų tvarkymo organizavimo reglamentavimo tobulinimą (pvz., komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų tvarkymo finansavimo užtikrinimo ir pan. klausimai), su suinteresuotomis institucijomis bus svarstomi atskirai, Įstatymo projektą pateikus Seimui;

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 33 punktas.

3) Aplinkos ministerija įsipareigoja organizacijų įmokų už pakuočių atliekų tvarkymą diferencijavimo nuostatas prireikus patikslinti, kai Europos Komisija parengs „organizacijų įmokų moduliavimo“ gaires.

Parengta ir su Ekonomikos ir inovacijų ministerija suderinta Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita (pridedama).

Vykdant Tarpinstitucinio 2020 m. rugsėjo 1 d. pasitarimo protokolo Nr. 35 1 punkte nurodytą pavedimą, parengtas ir su Vyriausybės strateginės analizės centru (STRATA) darbo tvarka 2020 m. spalio 30 d. suderintas išsamesnis Įstatymo projekto galimo poveikio vertinimas (pridedama).

Įstatymo projekte vartojami terminai suderinti su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymo projektą parengė Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės (vadovė Agnė Bagočiūtė, tel. 8 646 89902) vyriausioji specialistė Neringa Paškauskaitė (tel. 8 696 63217, el. p. neringa.paskauskaite@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 3 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Nutarimo projektas dėl Įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui, 1 lapas.
4. Aiškinamasis raštas dėl Įstatymo projekto, 5 lapai.
5. Direktyvos 2018/851 ir Įstatymo projekto atitikties lentelė, 4 lapai.
6. Direktyvos 2018/852 ir Įstatymo projekto atitikties lentelė, 41 lapas.
7. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 3 lapai.
8. Įstatymo projekto išsamesnis galimo poveikio vertinimas, 16 lapų.
9. Pasitarimo su suinteresuotomis institucijomis protokolo kopija, 10 lapų.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

Adresatų sąrašas:

Vyriausybės strateginės analizės centras (STRATA), el. p. info@strata.gov.lt
 Teisingumo ministerija, el. p. rastine@tm.lt
 Ekonomikos ir inovacijų ministerija, el. p. kanc@eimin.lt
 Energetikos ministerija, el. p. info@enmin.lt
 Finansų ministerija, el. p. finmin@finmin.lt
 Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, el. p. post@socmin.lt
 Susisiekimo ministerija, el. p. sumin@sumin.lt
 Sveikatos apsaugos ministerija, el. p. ministerija@sam.lt
 Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, el. p. smmin@smm.lt
 Žemės ūkio ministerija, el. p. zum@zum.lt
 Vidaus reikalų ministerija, el. p. bendrasis@vrm.lt
 Krašto apsaugos ministerija, el. p. kam@kam.lt
 Konkurencijos taryba, el. p. taryba@kt.gov.lt
 Specialiųjų tyrimų tarnyba, el. p. dokumentai@stt.lt
 Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, el. p. dokumentas@fntt.lt
 Viešųjų pirkimų tarnyba, el. p. info@vpt.lt
 Aplinkos apsaugos agentūra, el. p. aaa@aaa.am.lt
 Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, el. p. info@aad.am.lt
 Aplinkos projektų valdymo agentūra, el. p. apva@apva.lt
 Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, el. p. info@avnt.lt
 Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, el. p. muitine@lrmuitine.lt
 Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, el. p. info@vmvt.lt
 Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, el. p. tarnyba@vvtat.lt
 Lietuvos pramonininkų konfederacija, el. p. sekretoriatas@lpk.lt
 Lietuvos savivaldybių asociacija, el. p. bendras@lsa.lt
 Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacija, el. p. info@skia.lt
 Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacija, el. p. info@lkata.lt
 Lietuvos pramonės, prekybos ir amatų rūmų asociacija, el. p. info@chambers.lt
 Lietuvos prekybos įmonių asociacija, el. p. info@lpia.lt
 Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija, el. p. lratca10@gmail.com
 Lietuvos verslo konfederacija, el. p. info@lvk.lt
 Pakuotės atliekų perdirbėjų asociacija, el. p. e.sauliunas@gmail.com
 Atliekų tvarkytojų ir turėtojų asociacija, el. p. cesnulevicius@gmail.com
 Antrinių žaliavų ir atliekų surinkėjų, perdirbėjų asociacija, el. p. info@maspa.lt
 VšĮ „Gamtos ateitis“, el. p. info@gamtosateitis.lt
 VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“, el. p. info@pto.lt
 VšĮ „Žaliasis taškas“, el. p. biuras@ztl.lt
 VšĮ „Užstatas“, el. p. uzstato.sistema@gmail.com
 VšĮ „Užstato sistemos administratorius“, el. p. info@usad.lt
 VšĮ „Desa“, el. p. desa@depozitas.lt
 VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“, el. p. info@eei.lt
 Asociacija „EEPA“, el. p. bendras@epa.lt
 Autogamintojų ir importuotojų asociacija, el. p. info@agia.lt
 Gamintojų ir importuotojų asociacija, el. p. info@gia.lt
 VšĮ „Padangų importuotojų organizacija“, el. p. danguole@pio.lt
 Lietuvos pakuotojų asociacija, el. p. liuda@packing.lt
 Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkytojų asociacija, el. p. info@autotvarkymas.lt
 Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacija, el. p. info@patva.lt
 Asociacija „Lietuvos maisto pramonė“ el. p. info@maistoasociacija.lt
 Lietuvos pieno gamintojų asociacija, el. p. pienogamintojai@gmail.com

Lietuvos aprangos ir tekstilės įmonių asociacija, el. p. latia@latia.lt
 Nuotekų vežėjų asociacija, el. p. lnvasociacija@gmail.com
 VšĮ „Žiedinė ekonomika“, el. p. domantas@circulareconomy.lt
 Asociacija „Aplinkosaugos koalicija“, el. p. info@akoalicija.lt
 Lietuvos chemijos pramonės įmonių asociacija, el. p. info@chemija.lt
 Laisvųjų ekonominių zonų asociacija, el. p. info@lafez.lt
 VšĮ „Lietuvos inovacijų centras“, el. p. lic@lic.lt
 Lietuvos mokslininkų sąjunga, el. p. admin@lms.lt
 Lietuvos vartotojų organizacijų aljansas, el. p. info@lvoa.lt
 Asociacija „Lietuvos mediena“, el. p. info@lietuvosmediena.lt
 Lietuvos auditorių rūmai, el. p. lar@lar.lt
 Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, el. p. zur@zur.lt
 Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija, el. p. info@lzuba.lt
 Lietuvos inžinerinės pramonės asociacija Linpra, el. p. info@linpra.lt
 Šiaurės ministrų tarybos biuras Lietuvoje, el. p. info@norden.lt
 Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, el. p. centras@ndt.lt
 Lietuvos žmonių su negalia sąjunga, el. p. lzns@negalia.lt
 Lietuvos negalios organizacijų forumas, el. p. info@lnf.lt
 Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas, el. p. info@stopskurdas.lt
 Lietuvos pensininkų sąjunga „Bočiai“, el. p. vilija@invia.lt
 Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija, el. p. info@lvra.lt
 Lietuvos augalų apsaugos asociacija, el. p. laaa@augaluapsauga.lt
 Higienos institutas, el. p. institutas@hi.lt
 Vyriausybės atstovai apskrityse, el. p. info@vaistaiga.lt
 UAB „Ignitis“, el. p. info@ignitis.lt
 UAB „Fortum Heat Lietuva“, el. p. fortum.vilnius@fortum.com
 UAB „Toksika“, el. p. vilnius@toksika.lt
 Asociacija „Lietuvos gėrimai“, el. p. info@lgerimai.lt
 Lietuvos daržovių augintojų asociacija, el. p. ldaa@ldaa.lt